

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

25 oktober 2005

BELEIDSBRIEF

Publiek-private Samenwerking

Beleidsprioriteiten 2005-2006

ingediend door de heer Yves Leterme,
minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw,
Zeevisserij en Plattelandsbeleid

Publiek-private samenwerking en andere vormen van alternatieve financiering

Beleidsbrief

Inleiding

In de herfst van vorig jaar verscheen “Publiek-private samenwerking in Vlaanderen – Willen, kunnen, doen”. In deze beleidsnota over het PPS-beleid van de Vlaamse regering werd het begrip PPS omschreven en een stand van zaken opgemaakt. Daarbij kwamen zowel PPS in het buitenland als het Europees, Belgisch en Vlaams wettelijk kader en de betrokken partijen op Vlaams niveau aan bod. De nota stipte ook een aantal significante Vlaamse PPS-projecten in uitvoering of in voorbereiding aan. De kern van de nota bestond echter uit de opsomming van de beleidsthema's voor deze legislatuur en de omschrijving van de beleidsdoelen die daarmee samenhangen. Er werden meteen ook een aantal domeinen geïdentificeerd waarvoor PPS mogelijk leek.

Dit is de eerste beleidsbrief PPS van de legislatuur 2004-2009; hij bouwt verder op de beleidsnota. Dat betekent dat dit document een stand van zaken geeft en vooruit kijkt naar 2006. De beleidsbrief bericht concreet over de reeds genomen initiatieven en de resultaten die daarbij bereikt werden. Ook de nog te nemen initiatieven en de daarvoor in te zetten middelen worden besproken.

Beleidvoering

De vier **beleidsthema's** die zich bij het begin van de nieuwe Vlaamse legislatuur aftekenden, waren:

1. inbedding en afstemming van de verschillende instrumenten, spelers en bestuurscomponenten;
2. ingrepen in wet- en regelgeving om PPS-projecten juridisch maximaal te faciliteren of te kunnen uitbreiden;
3. versnelling van de PPS-leercurve bij overheden en privépartners;
4. permanente aandacht voor nieuwe PPS-opportunities.

In het kader van het eerste thema wordt het Vlaams Kenniscentrum PPS per 1 januari 2006 ingebed in de Vlaamse administratie. In het kader van Beter Bestuurlijk Beleid is voorzien dat publiek-private samenwerking zal ressorteren onder het beleidsdomein "Diensten voor het algemeen regeringsbeleid" (DAR), conform met het op 3 juni 2005 door de Vlaamse Regering goedgekeurde organisatiebesluit. Op voorstel van de transitieverantwoordelijke voor het beleidsdomein DAR heb ik mijn akkoord verleend aan de positionering van het Vlaams Kenniscentrum PPS in het departement van bovengenoemd beleidsdomein, als een transversaal onderdeel van de entiteit "Stafdienst voor de Vlaamse Regering". Deze herschikking werd op 9 september 2005 aan de Vlaamse regering meegedeeld.

De overgang van het Kenniscentrum van Dienst voor Afzonderlijk Beheer (DAB) naar een regulier onderdeel van de administratie is een geschikt *momentum* om de strategie, de

structuur en de werking van het centrum te evalueren. Het is de bedoeling dat het Kenniscentrum hierdoor verder evolueert naar hét PPS-steunpunt voor alle onderdelen van de Vlaamse overheid. De transitie is ook de gelegenheid om de samenwerking met de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) verder te concretiseren. Het budget van het Kenniscentrum blijft in 2006 constant ten opzichte van 2005.

In uitvoering van het tweede thema heeft het Kenniscentrum PPS op 8 juli 2005 een studie gegund aan het advocatenkantoor DLA. Deze studie beoogt een diepgaand onderzoek naar de wet- en regelgeving bij publiek-private samenwerking en zal voorstellen van ingrepen doen ter bevordering van PPS. Aansluitend wordt een overzichtelijke juridische modellenverzameling opgesteld. De studie neemt vier maanden in beslag. Uiteraard worden in dit verband de administraties, de lokale besturen, de private partijen, de verzelfstandigde instellingen en de financiële/investeringspartijen bevroegd om de ophijsting vanuit hun concrete ervaring aan te vullen. Op basis van de resultaten van deze studie zal in 2006 de voorbereiding starten om de noodzakelijke ingrepen te verwezenlijken.

De invulling van het derde en vierde thema wordt verwezenlijkt door een intensievere werking van het Vlaams Kenniscentrum PPS en de PMV. Zo organiseerde het Kenniscentrum sinds het begin van de legislatuur vier tweedaagse PPS-opleidingen in samenwerking met Kluwer. In totaal namen ruim hondertwintig cursisten deel. Er werden maandelijks PPS-nieuwsflashes verspreid via e-mail naar ruim duizend correspondenten. Op 4 oktober publiceerde het centrum een breed geapprecieerde brochure over PPS en ESR-neutraliteit. Op 30 november 2005 organiseert het Kenniscentrum PPS, samen met de Universiteit Antwerpen, een belangrijk seminarie rond risicobeheer bij grote overheidsprojecten. In 2006 zal het centrum haar website dynamiseren met een PPS-projectbibliotheek, die continu wordt aangevuld. De PMV hield op 18 oktober 2005 een groot netwerkevent, met de uitdrukkelijke bedoeling om overheid en privésector bij elkaar te brengen rond PPS.

Ondertussen is ook de samenwerking met de privésector van start gegaan; het initiatief daarvoor kwam simultaan en van beide kanten. Zowel de Vlaamse Confederatie Bouw als de Bouwunie, de Vlaamse Architectenorganisatie NAV en de Beroepsvereniging van de Vastgoedsector BVS zijn nu in contact met de kabinetten en via hen ook met het Kenniscentrum en de PMV. Met de financiële sector lopen er officieuze en verkennende gesprekken.

Zowel het Kenniscentrum als de PMV beseffen dat vandaag en de komende twee à drie jaar cruciaal zijn voor het op gang komen van succesvolle PPS in Vlaanderen. Het is daarom van groot belang dat alle betrokken partijen elkaar blijven ontmoeten en niet aflaten om projecten op te zetten. Meerdere initiatieven op lokaal vlak, zoals de Sport Plaza in Leuven en het zwembad Brasschaat-Schoten, bewijzen dat PPS werkt. Het Kenniscentrum en de bevoegde Vlaamse administraties werden trouwens door de Provincie West-Vlaanderen aangesproken om samen een mogelijke PPS-structuur uit te werken voor de ontwikkeling van een attractief gebied rond de jachthaven in Nieuwpoort met een directe relatie tot de stadskern. Op Vlaams niveau ondersteunt het Kenniscentrum dan weer de DAB Vloot bij een gezamenlijke opdracht van het Vlaams gewest en de federale overheid tot onderzoek van de mogelijkheid van aanwending van PPS bij de realisatie van een multifunctioneel vaartuig. De administratie van minister Peeters bestudeert, op aangeven van de privésector en na analyse door het Kenniscentrum, het dossier Beachinvest; dit voorstel handelt over de investeringen en het onderhoud voor de Vlaamse kuststranden.

Het jaar 2006 moet het jaar van de doorbraak worden voor de Vlaamse PPS-projecten. In 2005 keurde de Vlaamse regering al een PPS-project goed voor de bouw van 238 sociale woningen. Minister Keulen wil deze aanpak in 2006 voortzetten. Zowel het project Oosterweelverbinding als het project voor de luchthaven van Deurne komen in hun eindfase. Het succes van deze projecten zal een belangrijke en noodzakelijke stimulans zijn voor het opzetten en verderzetten van nieuwe projecten.

Van PPS naar alternatieve financiering

Op mijn initiatief werd in het najaar van 2004 op mijn kabinet de voorbereiding gestart van een project rond het versneld wegwerken van de investeringsnoden in een aantal maatschappelijke sectoren. Het is de bedoeling om met technieken van alternatieve financiering, waaronder PPS, de bestaande wachtlijsten in de sectoren onderwijs, zorg en wonen versneld volledig of deels weg te werken.

Daarom komt sinds begin 2005 een centrale werkgroep “Alternatieve financiering” maandelijks bijeen, gecoördineerd door mijn kabinet. Deze groep bestaat uit vertegenwoordigers van het Kenniscentrum PPS, de PMV en de kabinetten van de ministers Vandenbroucke (onderwijs), Keulen (wonen), Vervotte (welzijn), Peeters (openbare werken; sinds 10 mei), Moerman (vice-minister-president) en Van Mechelen (begroting). Vanaf oktober 2005 werden ook de kabinetten van de ministers Anciaux (cultuur) en Bourgeois (toerisme) betrokken.

De werkgroep finaliseerde een synthesesdocument op basis van de in 2004 uitgewerkte financieringsconcepten (DBfM, back-to-back, autofinanciering, annuïteitensubsidie). Deze concepten zijn ontworpen op basis van de uitdrukkelijke bekommernis om geen mechanismen van onverantwoorde debudgettering in het leven te roepen. Sommige constructies zijn dienstig voor geconsolideerde instellingen en andere eerder voor niet-geconsolideerde instellingen. In ieder geval komen doorheen de voorgestelde concepten een drietal principes naar voor: het vervangen van financiering bij het begin van de infrastructuurwerken door een spreiding ervan over een substantieel langere periode, het valoriseren van kennis en creativiteit aanwezig buiten de overheidssector en variaties op aanbestedingstechnieken die vandaag in gebruik zijn bij de overheid.

Op 26 april 2005 werd dit document voor advies ingediend bij het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR). Op 18 mei werd de financiële impact van de bovengenoemde concepten gekwantificeerd door de PMV. Op 24 mei beoordeelde het INR de concepten als ESR-neutraal, maar maakte voorbehoud voor het concept ‘annuïteitensubsidie’. Op 5 juli werd daarom een variante (‘reserverekening’) op dit concept voor advies ingediend bij het INR. Minister Peeters diende op 25 juli zijn concept voor alternatieve financiering van openbare werken (‘schaduwtoel’) voor advies in bij het INR. Op 8 juli legde het INR de concepten back-to-back, autofinanciering en annuïteitensubsidie ter advies voor aan Eurostat, die beloofde op korte termijn een standpunt in te nemen. In september gebeurde hetzelfde met het concept ‘schaduwtoel’. Tot op datum van 15 oktober 2005 heb ik hierover geen nieuws ontvangen vanwege het INR.

Minister Vandenbroucke werkte reeds een specifiek concept uit voor de scholenbouw dat op korte termijn door de ministerraad zal worden behandeld. Sinds oktober 2005 werkt bovendien een technische werkgroep onder leiding van het Kenniscentrum en de PMV het

algemene DBfM-concept verder uit. Het Kenniscentrum werkt ook een stappenplan uit om de uitgewerkte financieringsconcepten per sector te operationaliseren, zowel op administratief en technisch gebied als op juridisch, fiscaal en financieel gebied.

De privésector zal formeel betrokken worden bij het project, nadat de publiek-publieke afstemming rond is. Tegen het einde van 2005 moeten de vakministers de nodige wijzigingen in regelgeving e.d. kunnen doorvoeren. Voor de sector onderwijs wordt de *deadline* van eind 2005 wellicht moeilijk, omdat de operationalisering van het concept zeer complex is. In ieder geval moeten de eerste realisaties (hetzij bouwen, hetzij aanbesteden) mogelijk zijn in de loop van 2006

Besluit

De Vlaamse regering is een investeringsregering. Deze doelstelling zal ten dele via PPS en alternatieve financiering worden ingevuld.

Sinds de publicatie van de beleidsnota in de herfst van 2004, hebben de verschillende ministers, betrokken bij projecten van PPS en alternatieve financiering, in stilte doorgewerkt. Vanaf volgend jaar zullen deze inspanningen zich beginnen te vertalen in concrete realisaties.

Yves LETERME
Minister-president van de Vlaamse regering
en Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en
Plattelandsbeleid

24 oktober 2005
